

Λέμε όχι στην ιδιωτικοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Τα μνημεία δεν είναι λάφυρο για Ανώνυμες Εταιρείες.

Η Ενωτική αγωνιστική Εκκίνηση καταγγέλλει την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας που θα διαχειρίζεται το σύνολο των εσόδων του υπουργείου Πολιτισμού, εσόδων που προκύπτουν κυρίως από τα μνημεία και την αρχαία πολιτιστική κληρονομιά.

Εναντιωνόμαστε στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης που βρίσκεται για ψήφιση αυτή τη στιγμή στη Βουλή και προβλέπει μεταξύ άλλων την ίδρυση της Ανώνυμης Εταιρείας του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), καθώς και στην ίδρυση του νέου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) με την επωνυμία «Φορέας Διαχείρισης Επισκέψιμων Χώρων Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς», που ανοίγει τον δρόμο για την παράδοση των ενάλιων αρχαιολογικών πάρκων και της διαχείρισής τους σε επιχειρηματικά συμφέροντα

Το 2021 η κυβέρνηση της ΝΔ αποφάσισε πως το σχήμα ΤΑΠ ως νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) είχε εκμετρήσει το ζην, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις των καιρών σύμφωνα με το κυβερνητικό αφήγημα και θα μετασχηματιστεί σε ένα νέο σύγχρονο ΝΠΔΔ με το όνομα ΟΔΑΠ και τα έσοδα θα μεγιστοποιούνταν, οι απαλλοτριώσεις ακινήτων για αρχαιολογικούς σκοπούς θα πήγαιναν πιο γρήγορα, οι δομές εξυπηρέτησης (πωλητήρια, αναψυκτήρια) των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία θα γίνονταν πολύ καλύτερες, οι επιστημονικές εκδόσεις θα ήταν περισσότερες και καλύτερες γενικά όλα θα ήταν πολύ καλύτερα και σύγχρονα.

Μετά από μόλις 5 χρόνια η ίδια κυβέρνηση και η ίδια υπουργός πολιτισμού έρχεται μεσοκαλόκαιρο του 26 – και αυτό δεν είναι τυχαίο – να πει ουσιαστικά, παιδιά αποτύχαμε, ό,τι σας είπαμε το 2021 δεν περπάτησε, πρέπει να βρούμε ένα καινούριο οργανωσιακό σχήμα, γιατί όποιους στόχους βάλαμε με την νομοθέτηση του 2021 δεν τους πετύχαμε, άρα καινούρια λύση, θα δημιουργηθεί μια Α.Ε. για να πετύχει εκεί που αποτύχαμε.

Πολλές φορές και δίκαια το ευρύ κοινό θεωρεί πως τα «αρχαία» έχουν μια «ιερότητα» και δεν έχουν οικονομικό περιεχόμενο. Μέγα λάθος. Αν κοιτάξει κανείς τα δεδομένα θα δει πως μόνο το 2025 τα έσοδα του ΟΔΑΠ από τις πηγές που περιγράψαμε ανέρχονται στο ποσό των 250 εκ. ευρώ. Δεν είναι και μικρό ποσό. Έρχεται λοιπόν η κυβέρνηση και νομοθετεί την ίδρυση Α.Ε. που

θα διαχειρίζεται τα ετήσια έσοδα του ΟΔΑΠ για τα επόμενα 50! χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης για άλλα 50. Ας κάνουμε μια υπόθεση εργασίας. Ας μην δούμε τον ορίζοντα 50ετίας αλλά μόνο για τα επόμενα 10 χρόνια και ας θεωρήσουμε ως μέγεθος αναφοράς τα 250 εκ. ευρώ ετησίως, 2.5 δις. ευρώ λοιπόν από τα μνημεία θα τα διαχειρίζεται το ΔΣ και ο διευθύνων σύμβουλος μιας ΑΕ (του Δημοσίου βέβαια για να είμαστε δίκαιοι, διορισμένοι βέβαια τα μέλη και ο CEO από τον εκάστοτε υπουργό πολιτισμού). Δεν τη λες και μια μη αξιοπρόσεκτη διαχείριση κεφαλαίων αποκλειστικά δημόσιας προέλευσης για την οποία υπεύθυνοι θα είναι οι περίφημοι «άνθρωποι της αγοράς».

Αυτά τα περιλάλητα έσοδα, μέχρι σήμερα με το ισχύον νομικό πλαίσιο «γύριζαν» πίσω στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, καλύπτοντας τις ανάγκες των μνημείων, λειτουργικές ανάγκες των υπηρεσιών, τις επιστημονικές εκδόσεις, τους οδηγούς των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, τις αποζημιώσεις ιδιωτών για τις απαλλοτριώσεις ακινήτων για αρχαιολογικούς σκοπούς και για μια σειρά από άλλες τέτοιες ανάγκες, που προσοχή αποτελούσαν ισχυρή οικονομική ανάσα για την λειτουργία των μνημείων. Με απλά λόγια η διαχείριση των εσόδων υπάκουε στην βασική αρχή του αναδιανεμητικού συστήματος τα έσοδα από την Ακρόπολη βοηθούσαν στην λειτουργία του μουσείου σε ένα κυκλαδονήσι ή σε ένα μικρό περιφερειακό μουσείο ή αρχαιολογικό χώρο ακριβώς γιατί λειτουργούσε με τον αναδιανεμητικό κανόνα. Αλλιώς οι μικροί αρχαιολογικοί χώροι, γενικά όλα τα σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος που είναι απομακρυσμένα ή για αντικειμενικούς λόγους δεν έχουν επισκεψιμότητα, θα έκλειναν. Καταλαβαίνουμε όλοι, τι σημαίνει αυτό.

Για την Ενωτική αγωνιστική Εκκίνηση τα έσοδα που προέρχονται από τα μνημεία θα πρέπει να γυρίζουν στα μνημεία, ακόμα και σε δράσεις συνεργασίας που ενώνουν την αρχαία πολιτιστική κληρονομιά με την σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή. Η ίδρυση της ΑΕ πρακτικά θα απομειώσει τα διανεμόμενα έσοδα. Η υπό ίδρυση ΑΕ προβλέπεται να προλάβει 90 εργαζόμενους, θα έχει ΔΣ όπως είπαμε, διευθύνοντα σύμβουλο, έξοδα λειτουργίας κλπ. Προσοχή τώρα αν το πρόβλημα είναι η πρόσληψη επιπλέον εργαζόμενων, που είναι, γιατί η κυβέρνηση δεν ενίσχυσε με 90 νέες προσλήψεις τον ΟΔΑΠ μέσω της πάγιας διαδικασίας με προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ, αλλά προγραμματίζει 90 προσλήψεις για την λειτουργία της ΑΕ; Τι την εμπόδιζε τόσα χρόνια; Η απάντηση είναι εύκολη...

Με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο με τα έσοδα των μνημείων θα πληρώνονται τα μέλη του ΔΣ, ο CEO, οι στρατιές συμβούλων που θα υπογράφουν συμβάσεις για τις «προωθητικές ενέργειες» και δεν είναι μακριά η ώρα που το ελληνικό Δημόσιο δια της ΑΕ θα πληρώσει εταιρεία για να διαφημίσει την Ακρόπολη ως τόπο αυξημένου πολιτιστικού ενδιαφέροντος!!! Αυτά τα χρήματα αμοιβές, συμβάσεις, απευθείας αναθέσεις, σύμβουλοι εκτελεστικά μη εκτελεστικά μέλη και ότι άλλο αποφασίσουν χωρίς κανέναν έλεγχο θα προέρχονται από τα έσοδα των μνημείων. Αυτοί οι πόροι θα λείψουν από τους φυσικούς αποδέκτες τους που είναι τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι, τα μουσεία της χώρας, οι εκδόσεις, τα πιστά αντίγραφα και τόσα άλλα. Δημιουργείται πλέον

αδιαμφισβήτητα η καινούρια γενιά των golden boys στον χώρο της πολιτιστικής κληρονομιάς. Για να μην υπάρχει δε καμία αμφιβολία για τις «δίκαιες αμοιβές» και τις ανάγκες που αναγκαστικά δημιουργεί η νέα ΑΕ στον ίδιο νόμο προβλέπεται πως εντός του πρώτου διμήνου κάθε χρόνου θα πρέπει το Δημόσιο να καταβάλει το 80% των λειτουργικών εξόδων της ΑΕ, δηλαδή χρήματα που θα λείψουν και πάνε στον βρόντο και σε αμοιβές που μέχρι σήμερα δεν υπήρχαν, καθώς και εννοείται βεβαίως βεβαίως το διαχειριστικό κόστος που θα το καθορίζει, το ίδιο το ΔΣ της ΑΕ. Γιάννης κερνάει Γιάννης πίνει εις υγεία των κορόιδων.

Τέλος όλο αυτό το σχέδιο πέρα από τον τεχνοκρατισμό από τα λιντλ που αποπνέει, αποπνέει γνήσιο κατσαπλιαδισμό εις βάρος της δημόσιας διαχείρισης των εσόδων από τα μνημεία και «πατάει» σε ένα μοναδικό ιδεολόγημα. Πέρα από τα γνωστά περί «ευελιξίας», «αυτοτέλειας» και τα παρόμοια θα ακουστεί ξανά το σχετικό περί αυτοχρηματοδότησης του πολιτισμού. Είναι το νεοφιλελεύθερο πολιτιστικό αφήγημα. Να αυτοχρηματοδοτηθεί ο πολιτισμός, οι πολιτιστικοί οργανισμοί, τα μουσεία, οι πολιτιστικές δράσεις στο σύνολό τους. Αλήθεια που το βρήκαν στην παγκόσμια βιβλιογραφία το παράδειγμα του αυτοχρηματοδοτούμενου πολιτιστικού οργανισμού δημόσιου ή ιδιωτικού; Πάντα θα υπάρχει πηγή χρηματοδότησης είτε δημόσια είτε ιδιωτική. Δεν γίνεται και δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Οι πολιτιστικοί οργανισμοί υπάρχουν διά της κοινωνίας και δεν ανοίγουν ή κλείνουν κατά τα λογιστικά κιτάπια, όπως δεν ανοίγουν και δεν κλείνουν δομές γιατί είναι «οικονομικά ασύμφορες». Τα σχολεία δεν μπορούν να είναι αυτοχρηματοδοτούμενα έτσι και τα μουσεία. Για να τελειώνει αυτή η άνευ περιεχομένου συζήτηση.

Εδώ δεν μιλάμε απλά για ιδιωτικοποιήσεις, για απόσυρση του Δημοσίου από τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητάς του, σε αυτή την περίπτωση έχουμε ξεπεράσει ακόμα και το τελευταίο ανάχωμα.

Διεκδικούμε:

- Την άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου.
- Να μην εκχωρηθεί καμία αρμοδιότητα του ΟΔΑΠ και της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας σε Ανώνυμες Εταιρείες ή ιδιώτες.
- Την προστασία του δημόσιου χαρακτήρα της πολιτιστικής κληρονομιάς και της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας.
- Την αύξηση σε 1% επί του ΑΕΠ των κονδυλίων που διατίθενται από τον προϋπολογισμό για τον πολιτισμό Πλήρη κρατική χρηματοδότηση για την προστασία, συντήρηση, ανάδειξη και λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων, των μουσείων και των μνημείων.
- Την διευκόλυνση της πρόσβασης όλων στα μνημεία της χώρας και την αλλαγή στην παράλογη αύξηση της τιμής των εισιτηρίων που έχει οδηγήσει στην μείωση της επισκεψιμότητας στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία της χώρας.